

[Bertel Dahlgaard.]

nomiske livs konjunkturforløb og statens finanspolitik, har fået et grundskud. Men man skal passe på, at en gammel ortodoksi ikke afløses af en ny. Da jeg forleden dag hørte det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen docere sine strenge læresætninger overfor den nuværende situation, følte jeg trang til at stille det karske spørgsmål, som Christoffer Janson for et halvt århundrede siden tilråbte kirken: „Har ortodoksien ret?“ Som så ofte før kan det vel her svares, at ortodoksien har sit udspring i en indre sandhed, men at den ved at fastholdes og udbygges under en udvikling, der fjerner dens forudsætninger, bliver livsfjern.

Der er ikke tvivl om, at statsbudgettets overbalancering, hvorved ledige penge indrages og forbruget begrænses, har været et nødvendigt led i den økonomiske sanering herhjemme igennem de sidste 4 år. Det, der er spørgsmålet nu, er imidlertid, om denne politik stadig er nødvendig i samme grad. Her er det, vore veje skilles. Det radikale venstre mener, at vi vel i den kommende tid må fortsætte med afskrivninger over statsbudgettet, men vi tror, at vi kan slække noget på disse afskrivningers omfang. Hvis vi udviser sund sparsommelighed, kan vi med den vedtagne finanslov regne med i det kommende år at kunne afskrive ca. 300 mill. kr. Med fuld udnyttelse af Marshallhjælpen kan vi regne med derved at formindske pengemængden med mellem 550 og 600 mill. kr., altså en samlet formindskelse mellem 800 og 900 mill. kr. Heroverfor står en indfrielse af korte statslån og en forøgelse af statens udlånsvirksomhed på ialt ca. 650 mill. kr., d. v. s., at nettoformindskelsen af pengemængden i hvert fald i det kommende år kan regnes at andrage ca. 300 mill. kr. Hertil kommer, hvad jeg før anførte, at der er ved at indtræde nogenlunde stabile forhold på pengemarkedet og arbejdsmarkedet. Altsammen tyder det på, at den skattnedsættelse, der forleden vedtoges, ikke er nogen letsindig handling, navnlig når man også tager i betragtning den gavnlige psykologiske virkning, denne skattnedsættelse utvivlsomt har. Og det ærede medlem hr. Thorkil Kristensen har ingen ret til at fremtræde som en næsten overnaturlig sandsiger, hvis ophøjede betragtninger overhovedet ikke kan modsiges

med gode argumenter, medens de, der har en anden mening, sigtes for at lade deres meninger foreskrive af kommunisterne mod deres egen overbevisning. Jeg synes ærligt talt, at det ærede medlem her bevæger sig på grænsen af, hvad man kan tillade sig, navnlig når det ærede medlem selv har sat sig som mål at højne det parlamentariske niveau her i tinget.

Men tilbage står i denne forbindelse et økonomisk problem af betydning. Det er spørgsmålet om, hvorvidt og i hvilket omfang der skal ske afskrivninger på statens reguleringskonto i nationalbanken gennem de penge, der indgår som betaling for Marshallvarer. Det skal jo afgøres til 1. juli i år ved forhandlinger mellem regeringen og finansudvalget, og her forbeholder det radikale venstre sig sin stilling. Det var en overordentlig lykkelig beslutning, der blev truffet i vinter, at vi står frit overfor det problem efter forløbet af hvert Marshallår. Herigennem bliver det muligt at følge den økonomiske udviklings forløb og stadig at afpasse afskrivningerne efter den bedømmelse, vi må anlægge på pengeforholdenes udvikling, men den overgangsperiode, vi befinder os i, kræver i høj grad, at landets økonomiske ledelse med den største agtpågivenhed følger den økonomiske udviklings forløb og smidigt indstiller sig derefter.

I kommentarerne til det forleden af regeringen udsendte nationalbudget for 1949 er der givet udtryk for denne tankegang i følgende ord: muligvis kan dæmpningen af højkonjunktoren og stramningen af pengeforholdene føre til, at investeringsaktiviteten ikke får det tilsigtede omfang. Dette ville, siger man, ikke blot sinke takten i genopbygningen, men vil medføre, at bruttonationalproduktet ikke får den forudsatte størrelse, og at den nuværende højere beskæftigelsesgrad ikke kan opretholdes. Og nationalbudgettet fortsætter: ministeriet vil derfor nøje følge udviklingen på dette område og om nødvendigt søge iværksat forholdsregler, der kan modvirke en eventuel tendens til en afsvækkelse i investeringen og beskæftigelsen.

Jeg vil gerne sætte fingeren på denne sidste bemærkning: ministeriet vil om fornødent søge iværksat forholdsregler, der kan modvirke afsvækkelse i investering og beskæftigelse. Det er meget prisværdigt, men